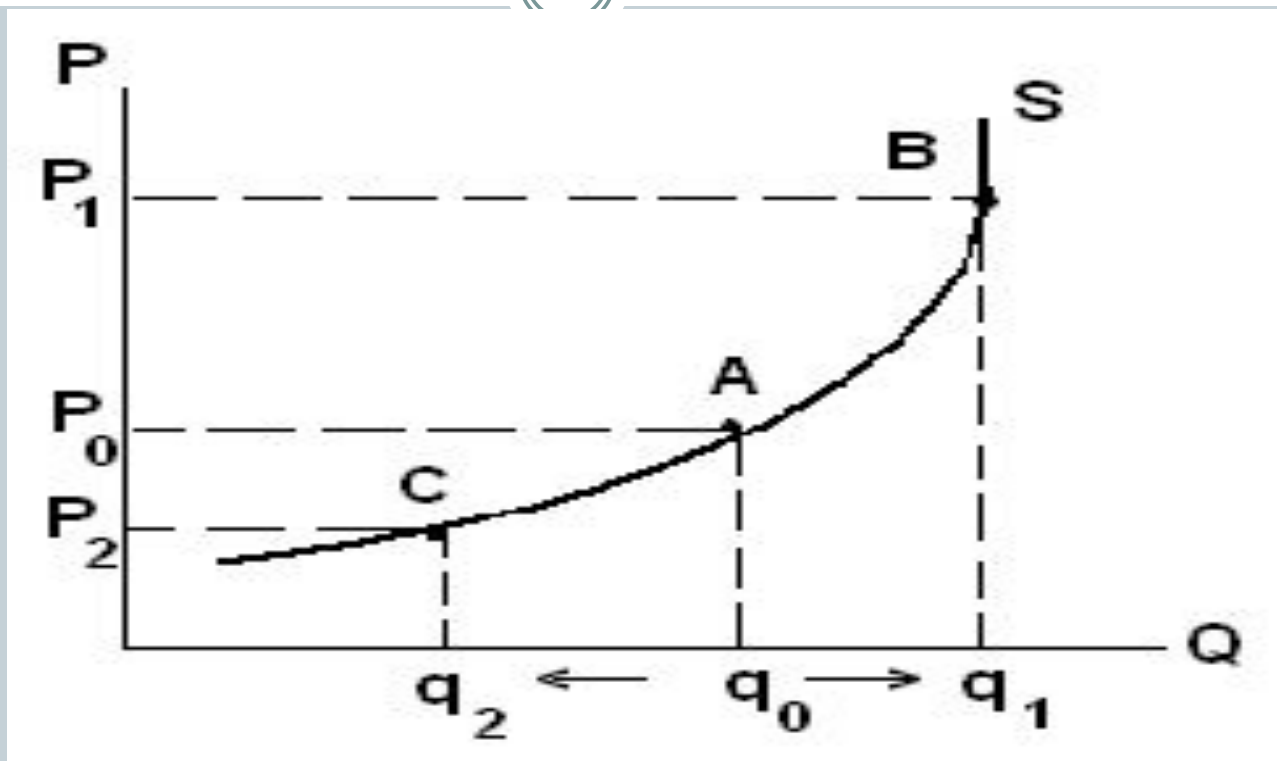
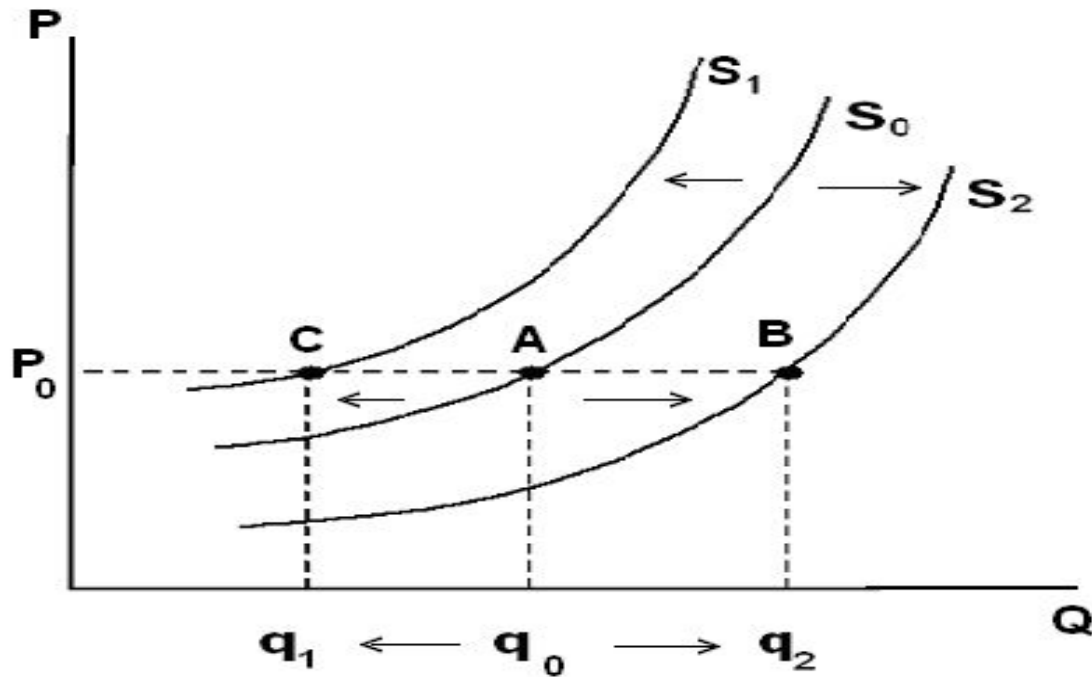

Зміна обсягу пропозиції

- а) у разі зростання ціни від P_0 до P_1 обсяг пропозиції збільшується з q_0 до q_1 ;
- б) у разі зниження ціни від P_0 до P_2 обсяг пропозиції зменшується з q_0 до q_2 .

Зміна пропозиції в цілому

Зміна пропозиції взагалі – це зміна кількості товарів, які продавці бажають і можуть продати, здійснювана у результаті зміни *нецінових факторі*

Цінова еластичність пропозиції

Цінова еластичність пропозиції показує відсоткову зміну величини пропозиції внаслідок зміни ціни на один відсоток.

$$Esp = \frac{\text{відсоток зміни величини пропозиції}}{\text{відсоток зміни ціни}};$$

Коефіцієнт цінової еластичності пропозиції (E_{sp}) розраховується за формулою:

$$Esp = \frac{\Delta Q_s}{Q_{s_0}} : \frac{\Delta P}{P_0} = \frac{\Delta Q_s}{\Delta P} \cdot \frac{P_0}{Q_{s_0}};$$

де E_{sp} – цінова еластичність пропозиції;

P та Q_s – початкові відповідно ціна і обсяг пропозиції;

ΔP та ΔQ_s – зміни відповідно рівня ціни і обсягу пропозиції.

Якщо функція пропозиції має лінійний вигляд: $Q_{sx} = -c + dP_x$,

то точкову еластичність пропозиції за ціною можна обчислити за формулою:

$$E_{sp} = d \frac{P}{Q_s}.$$

Цінова еластичність пропозиції завжди має знак плюс

Види пропозиції:

- **еластична пропозиція**, тобто величина пропозиції змінюється швидше за зміну ціни, це характерно для значення коефіцієнта еластичності більше 1.
- **нееластична пропозиція** – це коли пропозиція змінюється повільніше за зміну ціни, тоді коефіцієнт цінової еластичності пропозиції менше 1.
- **одиничноеластична пропозиція** – коли відсоткова зміна обсягу пропозиції і ціни однакова.
- **абсолютноеластична пропозиція** – це пропозиція, яка нескінченно змінюється внаслідок нескінченно малої зміни ціни.
- **абсолютнонееластична пропозиція** – будь яка зміна ціни не викликає зміну обсягу пропозиції.

Рис. Миттєва (а), короткострокова (б) і довгострокова (в)
еластичність пропозиції

Тема 4. Ринкова рівновага та її динаміка

Основні питання теми

1. Ринкова рівновага: сутність, графічна модель, види ринкового дисбалансу. Поняття надлишків покупців та продавців.
2. Динаміка ринкової рівноваги.
3. Випадки втручання держави у ринковий механізм

Ринкова рівновага – це така ситуація на ринку, за якої платоспроможне бажання споживачів щодо купівлі товару співпадає з платоспроможним бажанням виробників щодо їх продажу на ринку.

Математично ринкова рівновага може бути записана як рівність величин попиту і пропозиції:

$$Q_d = Q_s$$

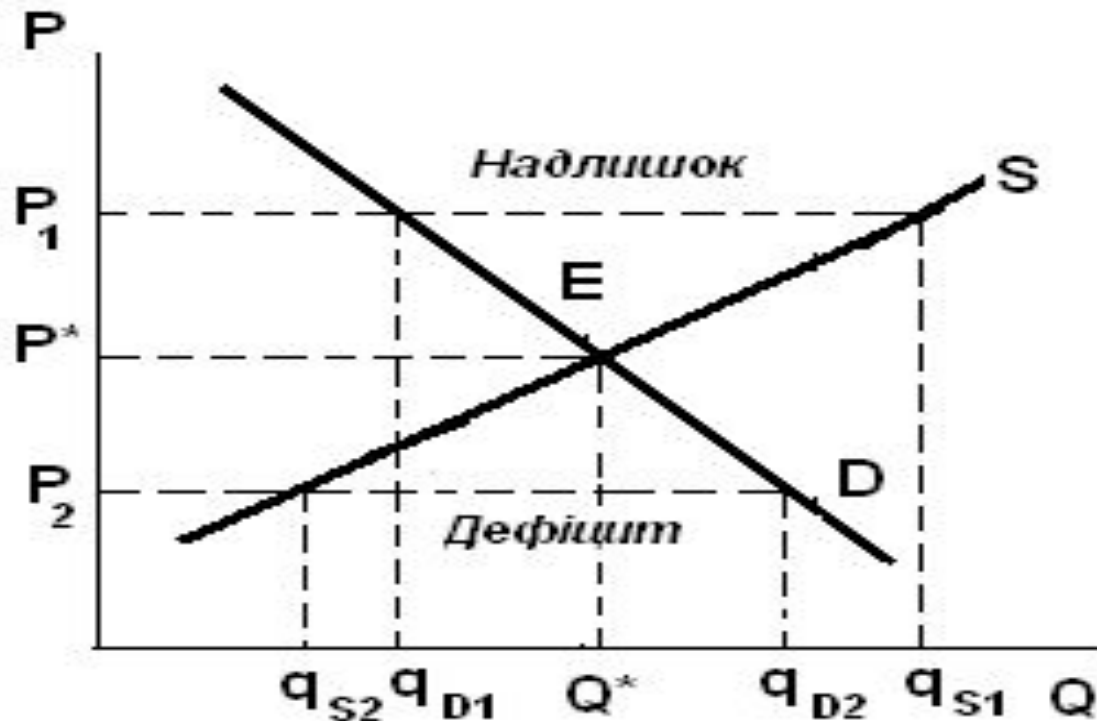
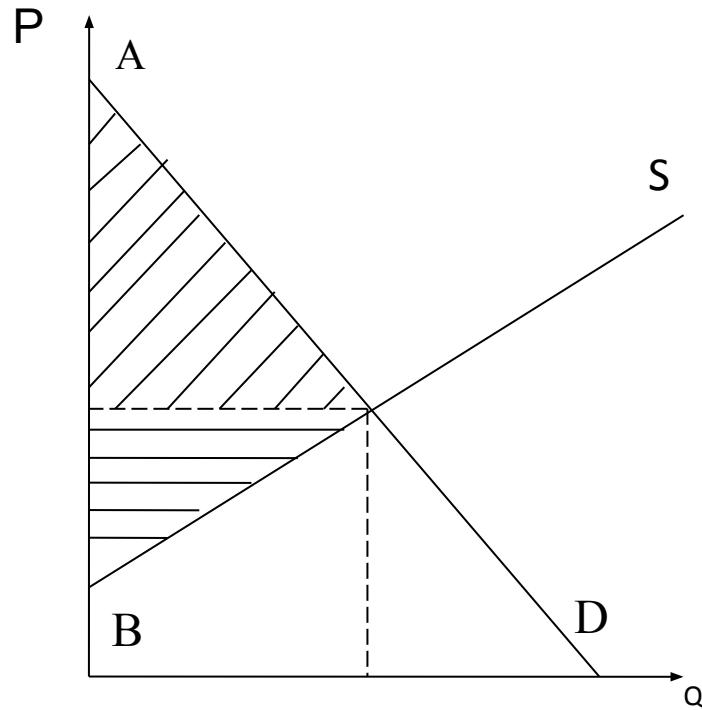
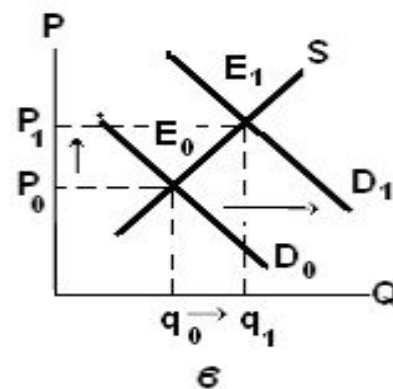
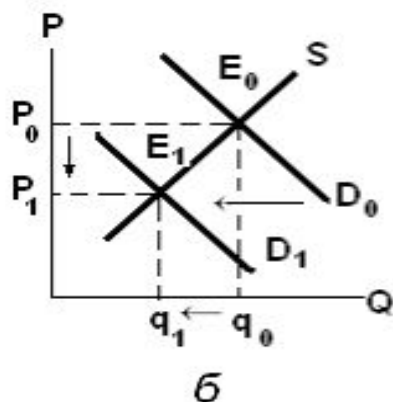
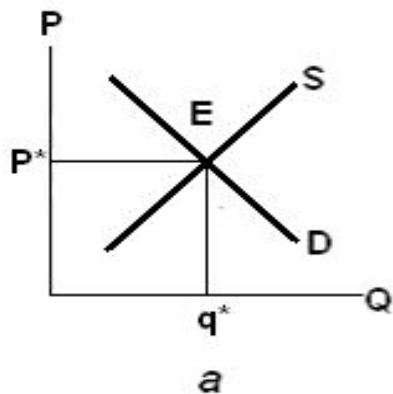

Рис. Ринкова рівновага: E – точка ринкової рівноваги; P* – рівноважна ціна; Q* – рівноважний обсяг продажу

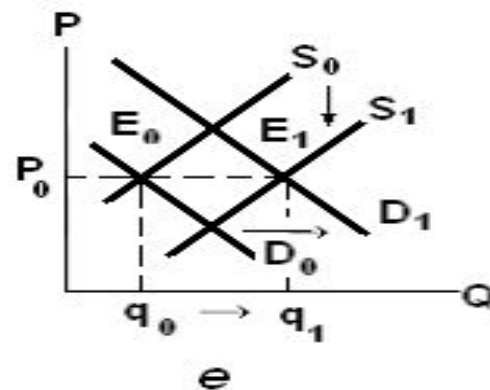
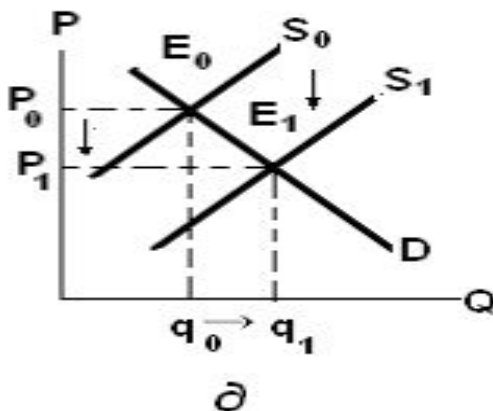
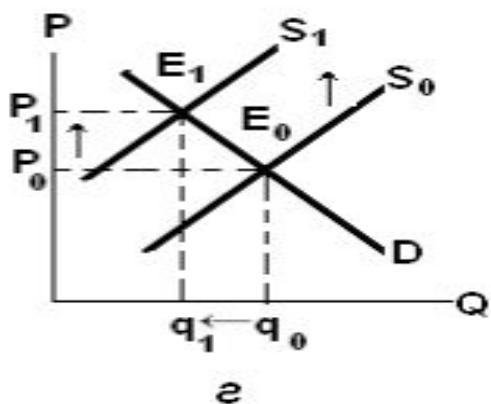
Утворення надлишків у покупця і продавця:

зменшення попиту під впливом нецінових чинників за незмінної ринкової пропозиції (рис. б)

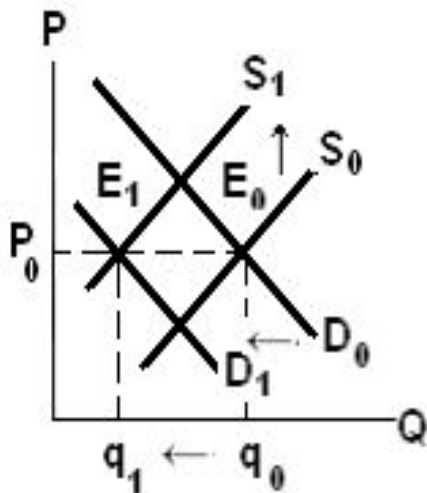
збільшення попиту під впливом нецінових чинників за незмінної ринкової пропозиції (рис. в)

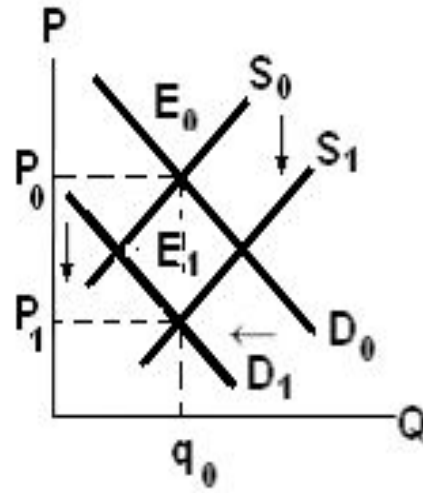
зменшення пропозиції під впливом нецінових чинників за сталого попиту (рис. г);

збільшення пропозиції під впливом нецінових чинників за сталого попиту (рис. д);

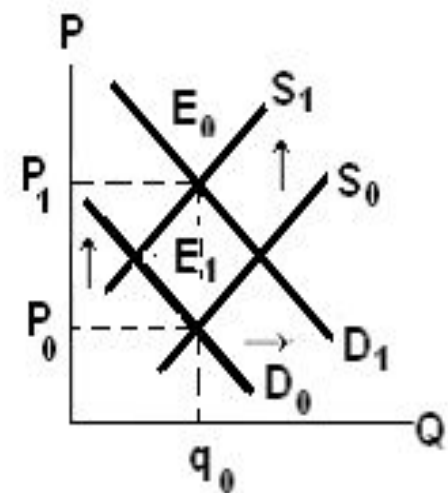
д) одночасне зростання і попиту і пропозиції (рис. е);

Ж

З

і

одночасне зменшення попиту і пропозиції (рис. ж);
 збільшення пропозиції в умовах скорочення попиту (рис. з);
 зменшення пропозиції в умовах зростання попиту (рис. і).